

Omställnings- konferens 2023

BERÄTTELSER FRÅN FÖRORT TILL BRUKSORT

Program

Fredag 8 september

Plats: Kroppefjäll B&B, Dals Rostock

17.00 - 20.00 Att vända en trend - Erfarenheter från förort och bruksort

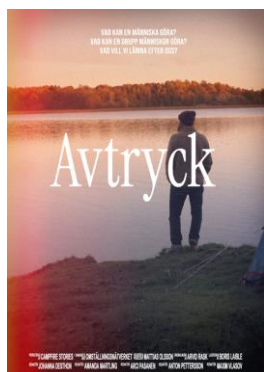
Under 2023 års omställningskonferens utforskar vi berättelser från samhällets så kallade marginaler, förort, bruksort och landsort, och vad som händer när människor tar initiativ för att skapa positiva spiraler i områden som ofta beskrivs som problematiska, som utsatta, som avfolkade osv. Och vad dessa berättelser kan lära oss om hur vi svarar an mot kriserna i omvärlden, ekologiska och energikriser, sociala och demokratiska kriser, och ekonomiska kriser i dess spår. Vi gör det genom korta berättelser från olika delar av landet, och genom fördjupande samtal.

Middag serveras under passet.

Moderator: Elinor Askmar

Medverkande: MARIAM NORDMARK initiativtagare Grönt Initiativ Järva, LUGN i Lövgärdets, DONA PHAM och TALA HARB, unga naturguider i Lövgärdet, EVA PETRÉN ALLIER eldsjäl och entreprenör i Dals Rostock, DAVID BENNETT ordförande i Omställningsnätverket.

20.30 Filmvisning: Avtryck

Vad kan en människa göra åt den överväldigande miljökrisen? Vad kan en grupp människor göra? Vad vill vi lämna efter oss? I filmen "Avtryck" besöker vi 13 projekt i olika delar av Sverige som drivs av folk som betar sig som att det de gör faktiskt gör skillnad. En personlig och poetisk skildring av vad det innebär att med öppna ögon vara människa i miljökrisens tid. Filmen är ett samarbete mellan Campfire Stories och Svenska Omställningsnätverket.

Medverkande: Filmare MATTIAS OLSSON

Lördag 9 september

Plats: Kroppefjäll B&B, Dals Rostock

9.00 Morgonsamling

9.20 En omställning från förort till glesbygd?

Konferensen 2023 öppnar frågan hur omställningen kan bli bred och relevant för många. Hur blir den relevant när socioekonomiska problem är mer tydligt närvarande än ekologiska? Kan omställningsberättelsen vara en motkraft mot missnöje och populism bland marginaliserade grupper? Kan oron för framtiden bli omställningskraft snarare än vi mot dem kraft? Kan

omställningsverktygen stödja bondeskråets ensamhet, höga medelålder och ekonomiska utsatthet? Kan vi bygga allianser mellan förort och landsbygd?

Medverkande:

GURGÎN BAKIRCIOGLU är journalisten Gurgîn, som sade upp sig från sitt heltidsjobb på Sveriges Radio för att kunna genomföra en radikal downsizing. Bakircioglu har under 2023 synts i SVT-dokumentären Aldrig mer kebab, där man kan följa hans omställningsresa. Han engagerar sig bland annat för klimaträttvisa och för att göra miljörörelsen mer relevant i förorten.

JÖRGEN ANDERSSON - Jörgen är en av frontfigurerna i Sverige för det regenerativa jordbruket, betesskifte och holistic management. Under mer än 20 år har han varit med och drivit Fjällbete som jobbar med att återvitalisera matjord och landskap i Åredalen, med hjälp av betande djur. Jörgen talar också om det existensiella i att vi alla är urfolk som brukar jorden på ett eller annat sätt, och vi behöver bli medvetna om hur.

Panel samtal: Hur bygger vi en bred regenerativ rörelse? JÖRGEN ANDERSSON, GURGÎN BAKIRCIOGLU och MARIAM NORDMARK

11.00 Workshop: World Café - Hur blir omställningen bred och mainstream?

Att ta sig an basbehoven i social gemenskap är Omställningsrörelsen paradgren. Former som tillsammansodlingar, matvärn, andelsjordbruk, socialt byggande, skogsvärn, energigemenskaper, samåkningsgrupper där kollektivtrafik saknas, delandeekonomi är alla uttryck för detta. Vi tror att dessa sätt att bygga samhälle är mer stabila och resurssnåla, och kan hålla i det långa loppet.

I workshopsform med fördjupande samtal tar vi oss an den frågan.

Workshopledare: PELLA THIEL, är djupekolog, småbrukare, och mångårig aktivist i frågor om Omställning och Naturens rättigheter.

12.30 Lunch med Jalla Trappan Mellerud. Jalla Trappan Mellerud är ett socialt företag som drivs av utrikes födda kvinnor i Mellerud som bl.a. erbjuder catering och matlagning till olika event.

14.00 - 15.00 Parallella Workshops

Regenerativt jordbruk och Holistic management - JÖRGEN ANDERSSON är en av pionjärerna inom den svenska rörelsen för regenerativt lantbruk och att jobba tillsammans med betande djur för att bygga upp matjord, för sund matproduktion och biologisk mångfald. Jörgen har sin bas i Fjällbete i Jämtland, och berättar om principerna inom regenerativ lantbruk och hur rörelsen ser ut i Sverige.

Bygg-, bo- och bygemenskaper (och omställning) i Dalsland - Dalsland är ett spännande landskap med fantastisk natur, många drivna och engagerade människor, och samtidigt lite utanför mångas radar. Landskapet har många goda omställningsmöjligheter så som billiga hus och billig mark, starka lokala nätverk och samarbetskultur, många konstnärer och småskaliga entreprenörer, närhet med kollektivtrafik till stadsregioner som Göteborg, Oslo, Karlstad och Trollhättan/Vänersborg. Genom projektet Bygg-, bo- och bygemenskaper i Dalsland försöker Dalslands Folkhögskola m.fl. koppla samman landsbygdsdrömmare, och människor som längtar efter natur och gemenskap, med befintliga nätverk och platser i Dalsland. Med projektledare MAGNUS SKÅNBERG

Introduktion till Omställning - För dig som inte träffat på ordet omställning, eller omställningsrörelsen tidigare, ordnar vi en introduktion till rörelsen och verktygen med nätverkets ena ordförande PERNILLA FOGELQVIST. Vi undersöker rörelsens DNA som bygger på själv- och tillsammansorganisering, lokal förankring, DIY, gå till handling och manifestera lösningar, kombinera yttre- omställning, förståelser för hur olika kriser samspelar och går in i varandra, och förstås att det är "mer fest än protest".

Studiebesök på Sandlycke gård - Sandlycke Gård från 1860-talet ägs och drivs av EVA & PATRICK PETRÉN ALLIER som flyttade till Dals Rostock 2013. Eva och Patrick är ett entreprenör och konstnärspär som driver ekologiskt småbruk, har kulturevent, gör Dalslandsguidningar och mycket annat. Besök gården och hör hur de jobbar med sina olika ben

15.30 Parallella Workshops - Pass nummer två

Matvärn - Maten, makten och konsten att vara människa OLLE & MARIKA GÖRANSSON har sedan 70-talets gröna våg varit med och drivit Torfolks gård som är en stor ekologisk producent i Värmland. Under senaste åren har de varit med och drivit Matvärn rörelsen, med kollektiv och solidarisk matproduktion utanför stat och marknad som devis. Samtidigt har de jobbat med att generationsväxla sin kommersiella produktionen till syriska Hasan Hamish. Mat, makt och relationer står i fokus. Våra liv och det vi äter blir varor på en marknad. Kan vi ta oss ur det och låta det vi äter bli en relation med platsen maten

kommer från, med dem vi delar vår måltid med och med dem vi får vår mat från? Vad vi äter är en viktig fråga. Den riktiga frågan är hur, var och från vem maten kommer. Då skapas också möjligheter för fler att bli jordbrukare och matproducenter.

Inkludering och social rättvisa i Omställningen - MÅRTEN PELLA

Inkludering och social rättvisa är en av Omställningsnätverkets principer. Denna workshop är en möjlighet att reflektera tillsammans kring vad det kan innebära för vår rörelse, för oss själva, och hur vi kan ta steg mot en rättvis omställning.

Vi varvar samtal i smågrupper med skörd i storgrupp.

Mårten är styrelsemedlem i Omställningsnätverket sedan hösten 2022 och har fokus på frågor om social rättvisa.

Vattnet en klimatnyckel - DANIEL NORÉN, omställare,

trädgårdsmästare och projektledare från Tjörn, föreläser om regenerativa vattenhållande landskap. Koldioxiden i atmosfären fortsätter öka, trots att vi vet att vi måste ställa om. Medias rapporter handlar att minska utsläpp eller om CCS. Vad många inte vet är att det finns en stor potential i att jobba med vattnets roll i landskapet för att motverka hetta, uppvärmning och extremväder. Vi kan påverka genom att hålla kvar vattnet i landskapet, bygga matjord och låta den bli en tvättsvamp. Genom vattenreservoarer i jorden har vi kapital, transpiration från växterna kan vi återställa lokala vattencykler, balansera kretslopp och som har en kylande effekt.

Energigemenskaper - Omställningsrörelsen bygger på

tillsammansorganisering kring olika typer av basbehov. Mat, boende och inte minst energi. Under energikrisen de senaste åren har frågan om att bilda lokala energigemenskaper blivit mer aktuell. ADI MUSABASIC från Studiefremjandet berättar lite mer om vad det innebär, och ger inspiration från runt om i landet och pratar hinder och möjligheter. Föreläsningen leds digitalt.

18.30 Middag - Lokal mat och matkultur.

19.30 Filmvisning - Du ska nog se att det går över

Det var när My blev kär i Scully i Arkiv X som hon förstod att hon gillade tjejer. Ingen fick veta såklart. För hur ska man som 14åring berätta för hela släkten och kompisarna att man är lesbisk. En film om tonårstjejers lust, förbjudna känslor, rädsla och utanförskap, och om hur det kan vara att växa upp som hbtqi-person på landsbygden. Filmare SANDER NEANT FALK håller i samtal om att avvika på landsbygden, och hur drömmen om landsbygden kan bli hållbar för alla.

Söndag 10 september

Plats: Kroppefjäll B&B

9.00 Morgonsamling

Vad tar vi med oss?

9.20 Introduktion till Open Buzz (Ett Open Space fast på bussar)

Open Space är en konferensmetod som Omställningsrörelsen gillar. Formen kallas även fika konferensen, utifrån parollen att de bästa samtalen på konferenser ofta sker i fika pauserna. Därför vill vi ge stor plats för de informella och deltagardrivna samtalen. Här är det konferensdeltagarna som sätter agendan.

Medverkande: Moderator ELINOR ASKMAR

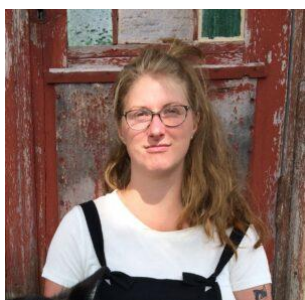
10.00 Avfärd mot Fengersfors - Open Buzz startar

Konferensdeltagarna väljer samtalsgrupp och placerar sig så i bussen att man kan delta i de samtal som man tycker känns mest intressanta.

11.00 Guidad tur i Fengersfors - Fengersfors sticker ut på den Dalsländska kartan med konst, kultur, och lokal gemenskap. VERA TELEMOS, Omställningsstrateg från Möteplats Steneby guidar oss runt i Fengersfors och berättar om lokala projekt, och den lokala samarbets- och omställningskulturen.

12.00 Lunch på Café Not Quite

13-15 Konsten att skapa tillsammans - Workshop på Konstkollektivet NOT QUITE som är en internationellt känd konstnärsdriven kulturplats, som byggts upp i Fengersfors gamla bruk, och en motor i den lokala gemenskapande-kulturen och även omställningen och hållbarheten på plats. Tillsammans med Verksamhetsledare MIE FELTH och lokala konstnärer, får vi vara med i tillsammansrenoveringsprocess, men samtidigt fortsätta våra fria samtal. En av NOT QUITE:s principer är Att prata medan vi gör.

